

שנה

שבת פרק אחד עשר

מן הארץ גדיים בוקעים הכא אין גדיים פוסקים בה נרי יוסי וכל הוא שהקלו בסוכת הואיל ואין בה אלא עשה.

[דף ק"א ע"ב] זה שהתרנו בספינות קשורות תחתיה וא"כ אין הדבר תלוי בהם ויבשה אלא לטלטל מזו לזו [פריוושו מזו לזו] דוקא אבל בקייעת גדיים ומ"מ חכמי התור פירשו שבCKER שלו עובי שלשה טפחים אבל לא בארכה וא"כ אין גדיים בוקעים בפחות מאשר משלשת.

לפי מה שכתבנו מחייבת תליה מתרת במים אבל לא בחורבה ר"ל שאם נפלו מחייבות של חורבה מלמטה והם תליות וקיימות מלמעלה אין אותן המחייבות מתרות לטלטל בחורבתה. ושם אמר והלא אמרו במסכת עירובין (דף פ) שקרה ארבעה מתרת בחורבה אעפ"י כלומר מזו לזו דוקא אבל ע"י ביצית לא וכן הדברים נראה.

ספרינות קשורות שהתרנו טלטולן מזו לזו יראה לרשותם בשאיין ביןיהם שלשה ומכל מקום בירושלמי (דף סז), התירו אף ביש ביןיהם שלשה אלא שנחלקו אם דוקא בשאיין ביןיהם ארבעה או אף ביש ביןיהם ארבעה ויראה לפ██וק דעת המהמיה.

ספרינה המקבלת טומאה כגון ספרינת הירדן על הדרך שהtabbar (לעיל פג) וקשרה בדבר עצם מישתתפין (עירובין דף פו) בשימושה בור שבי שני חזרות ואעפ"י שארורה בטرسلן וטרסלן סתם אין בו גובה ערירה הם מפרשים אותה בגביה ערירה וכן הם מפרשים בעמודו כגן שלשלאות וכיוצא בהן והרי החבור החל שוזכרנו בשימושה זו שמה שבין ברוחב בראשון של כל מני מתקומות כמו שביאנו בראשון של גובה עשרה אלא שיש לדון בשתי אלו שמאחר שם נוגעים בארץ טרסקל ע"י הקנה ועמדו ע"י הקדר שלו יש לדון בה גוד אהית אף לספרינה טומאה עד שהיא גנשטי אב הטומאה והספרינה מביאה טומאה לכלם שבתוכה שהרי

אב הטומאה היא ואדם וככלים מקבלים טומאה אלא טומאה אבל אם לא היה הקשר של ברזל תחתיה אינה מחייבת לדון בה גוד אהית ממשל בדגנות מלמעלה למטה שחכש רבי יוסי במסכת סוכה (דף טז). אין הלכה כן אלא איננו אלא אב הטומאה והספרינה ראשונה ואין אדם וככלים מקבלין טומאה אלא מאב הטומאה. ויש מפרשים שימוש מלמטה למטה כל שగבותה ושרה כשרה הא מלמעלה למטה כל שגבותה 40. ראה רש"י ד"ה משה וגדרית י"ד סי' ק"ג. וכ"ה ברמב"ם פ"ה מטו"מ ה"ג ודלא כתות' ב"כ.

[דף ק"א ע"א] ספרינה זו שעשינו את דינה כרשותה היחיד ושומר לטלטל בכללה כרשותה החיד וב└לך בעמולה ערירה ורחבה ארבעה לא סוף דבר בשאף קרקעיה וחב ארבעה אלא מן הים להונחה פחות מכאן מותר מה בינו סלע אף כsmithatzot הקרקעית להפחות מ"ד ולא לספינה ספרינה עולה ויורדת סלע פחות מכאן תאמיר שהווו של קרקעיה קצץ אל שמרתת בסמור לו בפחות משלשה עד שתוך שלשה מיותר מעתה שתי כרמליות סמכות זו לו רקענית רחבה ארבעה או שטחים מקיפה מכל צד מטללים מזו לו מכיוון שהים מקיפה מכל צד כליה כרמלית אחת היא, ולמדת מכל מקום לדעת חכמים אף לעמלה מעשרה אסור וכל הגאנונים 35 מסכימים לפ██וק (כרבא) [כרבא] ורב הסדא ולענין שופכים המאושרים שאם ישפכים דרך גוזטרא יהא מ-aos לו לדלות מיט שהוא שווה דרך שם התירו לו לשפכים על דופן הספרינה מבחוץ והם נופלים מאליהם לים ואין כאן מחיצה שבבאה אין אומרי בה גוד אהית וריקה שלו ואעפ"י שמל כל מקום כחו הוא כחו בכרמלית לא גוזרו 36 ולא אמרו מטלlein מותכח טרסקל זורק ונוח על גביי קרקע שאין אומרי לים אלא דרך הדקה על הדרכ שכתבו וכון הדין מהויזטא ו"ל שעומד הפק על הקנה ראשונה במשתין מן הספרינה לים ומכל מקום בצריכו למיטה ודפנותיו נוטות כלפי קרקע שאין אומרי גוד אהית מהויזטא לדונו בשרותה החיד מפני במסכת עירובין בע"ה (דף סז).

זה שכתבנו שכחו בכרמלית לא גוזרו סתום נאמרה ואם כן בכל כרמלית נאמר כן. ומעתהгалו לא היה שם מחיצה הא בים אומרים בה גוד אהית וכו' ואעפ"י שהגדים בוקען בה שופcin מים מן החזר לבב והמים יוצאים בקיעת דגים לא שמה בקיעה הואיל ואין הכרמלית [וכן כתובות גדויל המחברים (רמב"ם פט"ז משבת הי"ט)] ויש לשאול 37. בה שהרי בפרק כיצד מישתתפין אמרו בכיווץ זה גוירה ושא בקצר שלו שלשה ר"ל שאותו קוצר של שלא יוציא מים בכלים שבבית לחזר שנראה שלא התירו אלא בספרינה שאינו חושש לקלוקלה הא בחזר מטור שחווש לקלוקל החצוי יציא בידים אחר שתהה מתירו לטלטלן לשפכן ביתך דרכ ביב ומכל מקום יש [צדדין] לישבה בזון ושם (עירובין פח). יתבאר [הענין] בע"ה.

35. ראה ברכיה. 36. ראה באדר יצחק אורח סי' טז ובתודה המשבון ה"א. 37. ראה תשובה מהר"ם ב"ר ברוך סי' לא. 38. רשי"י ד"ה משום דחווי מחייבת. 39. רשי"י ד"ה משום דחווי מחייבת.

*. וכן הקשו בתודה כחו.

פוחחים וזה יותר מי' רא"ב * (כג) הוה ליה פירצה וגס הטנוופים אסורים (כד) וכל זה שכובתל
קעננה (כה) גנבים נדרולה וכשכובתל קטנה (כו) טופלנים ג' ט' טכתיו אווך הנדרולה (כג) דאי אופרת
הנדרולה על הקעננה פ"ג סי' סנ"ד פט"ג (כג) דלא"כ הוה ליה (כח) נראיה טבחווע ושות מוכנים (כט) וnidrun
טפשות לח' וכולן חשובין טגופין וכאליו אין אחד טהור נערץ להביינו ואין נתחנן * לם באחד מהם
אלן גוט פרחים:

הַלְכָות שְׁבַת סִטְמֵן שֶׁסְפָא

א' אג הסטוק לר"ה (א) יבחן' טפחים יולמעלה (ה) עשרה לחצר הוואיל ורבים (ב) משתמשים בו (ג) הרוי והבר"ה ואסור לבעל הגג להשתמש בו (ר) מחצצו עד שעישה לו (ג) סולם קבוע בחצרו לאיזור סולם קבוע (ח) כל שקבעו שם בין לחול בין לשכת ב' ב' חצר שנפרצה במילואה או בוחר ט' לר"ה (ט) סולם קבוע באר היבט

ב' (ה) פשיטה. וואס חוכו י' חס' שמיל סמיל קהילן הון צו י' הא' סולס

כ' (ג) סולס. דגלו דטוטה דטלקיה נגע מן ר'ה כסולס קנות :

משנה ברורה

לפיטס שם נקר גומתען כון בעייננו נעדס הא לממען מהדר לחינויו
וצרי גס כו כל נאכלו : (ב') הויל פרה וגס המגופין וכו'. קחו
מהה דערתען נשל לכתהמלהען מגופן וויס' נחיזן יותר מסותה
להווע נאפר והמנוגוף מותר וט' קהדר לדס קיט הדרה וווער
משער חמצעל בס המילא מנגופן (ד') ומיליג גס מגופן חסוך,
וויינן כהיל' : (כ') וויל זיך בנטויל וויא'. קחו עריך דרכיך לעין
הרבנן עד כוותלי בגודלה נ' : (ב') ננכים לנוילו, וכמו עליינו
שכח ונכון הוה ומ' גדרוקה יס לייבך גס כהיל' שטוטה
הבדולח הדרה טעל הדרה ריק דהילוון זיך גדרולח גדרולח דהילוון
נדראה אונטהו קהיל' כויל דבזק' הקעניא זיך דכטמוד כהה' גדרולח
циון כוותלי גדרולח נ' כויל כוותלי בקעניא ריק פוטו מג' זיך גדרולח
ויריחס מכם זיך ומאכ' ה' נ' נטקטטן : (כט') ווילון מאס זליך. נטי' הון
ציין פלמיינן עריך דער' ליכטן פלמיין זים' קייל' דהיך זיך מאס מביבס
циון אונלהה מכם זיך מזעם לויי' זין פלמיינן עריך גדרולח גדרולח

(א) גתוק שרה פסחים. דכיינו סל נד ר'ה מינו גנובה י"ט ונדל חצר הוי גנובה י"ט לדנו נד ר'ה מילן קולס כללו (ח) דסי' ר'ה גמור כרבנן מלחפות עליו ובלענן מלחפות טליו (ב) כיו טכ"ר רתקנתה חילן הפלחה כוון דמן נגנו מן בני ר'ה ואין סיך ר'ה נו (ג) והם מגד ר'ה וגביה י"ט ק"ז פלאס. קבנום נפלות זו מהחזרו נגנו דבוז גדי דטטו דמלקלן י"ט גון חבקק קברקען זמכו ווילטמו ל"ט (ד) דמת המ"ה דאי"ס סולס דהן סס כרמלית בילו לילן דהוו ר'ה גדו ומוקם מהחרוניות חולון'ן פניו ודמעתן דמלרנקן סס כרמלית ניג' מלמענה כוון דהוו נמדו מיט' מכל נד ווילר סולס נהטורו ונפרך כדריבן מהחפין עליו (ה) אפסיד דכון ר'ה ר'ה ביר ע"ז ווילר סולס נד מקשי התיו: (ב) מחתמן צו. שמינין כובניש ולבוט קפניש פל הנג': (ג) קרי והוא כב'ה. (ה) לנו כר'ה ממע (ד) דחיי כי' כוון ר'ה (ח) כב'ו ר'ה (ט) כב'ו ר'ה: (ד) מהחזרו. חילן בגן מותר לפטעלן (ע) כב'ו: (ח) כל סקפטו סס וכו'. (ה) היינו עפומת סס כב'ו מילן קרכ' (ט) נפמלה מסלך ליל'ה (ו) ארוי סוק כמיהן ליל'ה: (1) מוקם מהחזרה נידון ק"לוי ר'ה. (ז) יורי ר'ה כב'ו מילן קרכ' (ט) כמפעיתן נילר (ט) יוקיקו קרוות וכוכו קרי סכנייקס נילר מ"ה (ט) כמפעיתן חכמים גודות מו' סנמען יתרות סמוך כב'ו צונ' יין פה' נד ר'ה ועייל' כה' ר'ים נאדית ודרפי' ל'ש ק"לוי ר'ה וסס כרמלית מיל'ה ווילר לפטעלן מוקט' זו נ' למוקט' פה'

שער הארץ

סימן קלן

לתרץ העratio על לשון איצטבא שיא"ר זירא

סימן קלן

בדבר שיעור האצבע והאמאה לפוי מדה
האנטשעס שבמדינה זו

עריך חנוכה תש"ז.

מע"כ יידי הרוב הגאון מההר"ר ישראל פורת
שליט"א.

עריך חנוכה תש"ז.
מע"כ יידי הרוב הגאון מההר"ר ישראל פורת
שליט"א.

מה שחקשה בתריה על לשון איצטבא שא"ז א"ר יהודא בשบท דף ז' והא ר"ז שיבח לרחਬ
לפרש"י ברכות דף לג' על אמר לשון סטיו ולא
איצטבא ממש שדקדך בלשון רבו וא"כ מ"ט לא
אמר גם ר"ז סטיו. ואף שראי הרא מחמת שם
כי שיעור אצעע הוא כפי מדת ביזני ברוח
האצבע באצבע פרק הראשון מעתה שיבנה בלשוננו. וכן
היא להקשות על ר' יהודא מה שיבנה בלשוננו. וכן
הקשה כתיה מקידושין דף ע' ש"י יהודא אמר
ההיל לרין לומר ליתיב איצטבא כדמייני אישוי
ואל חקידר שהה לו לומר נס סטי. הנה לע"ד משמע
מלשון רשי' שבת דף ז' ודר' צ"א שפירוש סטיו
איינו האיצטבא עצמה אלא מלהם האיצטבאות. וכן
בקידושין שא"ר לעניין האיצטבא עצמה שאמיר
לו ר"ז שישב על קראפטייט אמר שנקראת איצטבא
שמצינו בסחס' שהוא יותר על מדיה זו שמדתי
אולי מדות מינינו או היה שלא במדות שעיה
אף במדינתו. וגם אולי בזמנו שכבר עברה מה
ועשרים שנה בערך והוא האצבעות של אדם בינוי
מעט עבות במונגו. ועיין בחתוך א"ח סי' קב"ז
שהביא מה שכתב בתשובה אחרת שהאצבע היא
כפי כל דור ודור והביא כן מהגאון חות' איר
ולכן זראי לא שיך להביא מה שיעור כל אחד
במננו במדות מינינו שהוא אלי צירך למחד
עתה ולכן הוא לדינא במננו עתה כדתכבה.

וכדבר מדת הרביית י"דיע שיטת הצל"ה
שהשיעורים לפוי האצבעות ולפי הרצם שボון גומי
הו שוי ובמננו שיעור האצבעות גדול משיעור
הביצים ערך בפלים ועיין בחתוך ש"ב ע"ז
עכ"פ גם החתוך מסכים שהרביעית הוא אליל המחוק
מים הנופלים משל ביצים וכן צריך לך לנהוג למשעה.

ידיד

משה פינשטיין

אבל עין ברשב"א שבת שם דוחכמה היא מפה
שלח חישב בבריתא גם בין העמודים וא"כ ניחא דף

ויק

רכט משם

אגרות

או"ח

ולמן ברור שמה שכתוב הרמב"ם רפה' מבית
הכהירה וכולו היה מקורה סטיו פנים מסטוי, שכונתו
דכל תר תביה ויתה מקורה בזאת והה סטיו לפנים
מסטוי, ולא שכו"ל ממש היה מקורה, וסטיו לפנים
האיצטבא עצמה היה מקורה רה"ר ממש דאמ' גם
שכתב נמוך לסטיו לפנים מסטוי שכתב בתר הכי
כפשתות הלשון ורומחיה כו' מירושלמי. ובמלה'ם
שהביא רך תחתל דברי היירושלמי שמען קצת שמספרש
שכו"ל ממש היה מקורה אבל א"א לומר כן ומורה
בדברתי.

והנה לעניין שציריך לדיק לומר בלשון רבו
ועיין ברשב"א שהקשה על רב יהודא מי קמ"ל
הה בהדי קתני והאיסטוניג והוא כדברתי שדין
ציריך לומר דלא היה משנה לשון המשנה דיתור
עדיף דהא גם רבו היה ציריך לומר בלשנות אלא
אשר שמר' יהודא שמעין דודקע על האיצטבא
שהביא שרחבה ולא בין האיצטבאות שהוא חדש
זהה פילג' בו על ר' דימי א"ר יהונן, מ"ט משחה
על תוריחו על האיצטבא שהוא כרמלית שמעין שפיר ולא
ולענין האיצטבא שהוא כרמלית שמעין שפיר ולא
רצה לדוחוק שטמ"ל רך היוקע דודקע על האיצטבא
ולא הבינים דמשמעו ליה מל' הגם' דעתיך דין דוגפה
מה חדש ר' יהודא והמאיל שמעין הדוקע בין העמודים
הוא רה"ר וכן גם בין האיצטבאות.

ידיד

משה פינשטיין

סימן קלה

בעניין אם אפשר לעשות תיקון עירוב בברוקלין

בע"ה ערבע חג השבעות תש"ב.

מע"כ יידי הרוב הגאון המפורסם ר'יא' באמת
ותהמידים כתיה מהר"ר צבי הירש איינענטשטט
שליט"א.

אחדשיט באבבה וכבוד הרואי לידיidi כתיה.
הנה בירושלמי תענית פ"ג ה"ט על עלו להר
הבית מנין האטבאים דיא' אבבה. הר' הבית מקורה
היה ותני כן אטוי לפנים מסטוי היה שלכארה
תמה דהה ונני כן הוא תניא נמי הבי' כדאיתא
בקה"ע ואיה הוכחה היא מוה שיחה מקורה והמרשות
לא באירור כלום. ולמן אמרנו שהוא כרמלית
שפוי סטיו איינו האיצטבא עצמה לאו מוקם האיצטבא
כתיה בע"פ מה שנראה לע"ד בעניין תקוני העירוב
בברוקלין ובמאהעטן להלכה אך ידע נא יידיidi
כתיה שאין עותהי בידי כלל אף לשעה קלה ואני
משיב תיכף רך בדרכיהם לוגעים בוועה שא"א
צריך לומר ממש דהיה גם מקורה אבל רך מוקם
האיצטבאות לנו אמר לשון סטיו דקי על המוקם
באתי לקיים הבטחתי ולכבוד הנרא לע"ד בעה"י.

ונמצא שיש חילוק בין האיצטבאות שבאמצעע
הר'ד לממן לדריש יהוד ומודיק נר' מושביז' בפרישת
סטיו. אך לאורה מהמ"מ פ"ד משbat היז' וקצת
גם מהט"ז משמע שאינו מהליך שהוכחה שלחה כרב
יהודה בין העמודים מביריה איסטוניג והא ביריה
דאיסטוניג ר'יא' ייר' בסכום לרה"ר שפטו ומן בין
האיצטבאות כי יהוד שאיידי באצבע רה"ר ומחייב
ויבין האיצטבאות וא"כ משמע שזו להמ"מ סטוי
להה'י לאצבע רה"ר וגם בבריתא אין פטור אלא
על האיצטבאות אין לולק בין לשון סטיו לאיצטבא
אבל עין ברשב"א שבת שם דוחכמה היא מפה
שלח חישב בבריתא גם בין העמודים וא"כ ניחא דף

7

ונהגה מה שרווחה הרבה הגאון ר' רפאל בער
וזיסמאנדעל שליטא והאריך בקונטרטו לדון על
העלעואטאר בדורני כי מורה יורד ווותם להחשב
חקל גודול מעיר ברוקלין במקוף מהיחסות ממשם שבגי
רוחות כותב שמקפתת ים ונهر וגיזדי הים והנهر
נעשו בגבון ע"ז אמת ולא מבטלי דברים מהיחסות
ונשאר רק רוח אחד שאמרין פי תקופה לא תחר
שהלהבה כרב אף בבי רוחות מן גם, ועוד חדש
שי תקופה עדיף יותר מהיחסות גמורות שלםן אף
להסוביין דברים מבטלי מהיחסא אף ביחסות
גמורות לא יבטלו מהיחסות הנעות מרדין דפי תקופה.

ולע"ז אין לדון בויה דין פי תקופה להחשב
מחיצה מכמה טעמים. וזה מטה דמסיק הגמרא
בעירובין דף צ"ה ובסוכה דף יט' דרבא אמר ע"ב
לא היה צרך רשי' לפרש במה שມגידין ר' יהודה
רווחב ד' מטעם דבעין מהיצה לrhoחוב ד'. הא בלא
זה אמר רב התם אלא הדני מהיחסות לא נימא פי תקופה,
עבדרי אבל הכא דהני מהיחסות מעתה עבדרי
אך הקשו ע"ז מקורה ד' מתרת בימי שנעשה להתייר
שהוא נעשה לכל החזרות ומ"מ מצרך רווחב ד' וכן
מקורה שהוא רק ממשם היכר אף שנעשה להתייר
שזהו כל המבו. וכך מסתבר שכון שמדריך
רבא לדין פי תקופה שתהיה התקעה עבדר לא
שכמו שלא אמרין בשתח ואוך רווחב כ"כ לא
ニמא בגבון ולכון העילעומטאר שלא נעשה לסכך
כל אין לומר אף להתייר דין פי תקופה. ול"ז
עליה ע"ג ב' בתים ולגשרים המפלשיין בעירובין
דף צ"ה סובר ר' יהודה אמרין פי תקופה הדתם
מצד מהיחסות שבדידין הוא שנעשה התקעה גם
בשליל דין מהיחסות שתחמיין, ומוכרה זה מהא
שודוק בגדרים המפלשיין שפרשיש שיש להם
מחיצות מלאה בשני הגידין השמעינו ר' יהודה
שאמרין פי תקופה שלא כשרה תמה טובא לרשי'
סובר שם בלא מוציא כלל אמרין פי תקופה
רב' ואבי ובשלש רוחות אמרין לביע' אב' היל
לו' יהודה לומר אף דיליכ' מהיחסות בין דגשורים
זה רק ע"ז עמודים אמרין פי תקופה וגם גוריה
שיזיה גגע זה גם לדינן דעתה שאמרין דרכ'
יהודיה ביש' ב' מהיחסות איינו גוג לדינן כלל זהה
הוא רה' לדידיה מטעם שסובר ב' מהיחסות
דא' ווין פי תקופה שמעין שסובר ר' מצד יתרוא
דספה ואהיל' לומר באפוי ליליאן מחד היחסות והיה
מכוריה שהוא רק מצד פי תקופה זהה זה ר' ז'י
יהודיה לשפריזה ר' להריה' ומתי מצד פי תקופה
שבצעדים בין שלא געשה הימליה והגשרים לתחתיהם
אין לומר פי תקופה רק מצד שני היחסות שבידין
בקורה טפה כדידייו החוט' בדף פ' מפרש'י דעדין
יששה על' ר' יהודה מ"ט נקט קורה ארבעה ובאופן
doneaza גם לתחתיהם שכן המשם התקעה של העליה
והגשרים גם לתחתיהם שכן המשם התקעה ואמרין פי
תקעה.

הרבה מאר אין לומר בו לרשי' פי תקופה אף אם
היה געשה גם לסקוך על מה שתחתיתו. והוא
מדוארייטהadam בבליעת רבים ממש והוא אמרין
פי תקופה לא היה מקום לפסול בסתוכת חצץ מצד
הדמייא.

אך על טעם זה משמע שפוגי התוס' דהא
לידידין אין חלק בין מילא לאיר או לאכשדיה
וכן לאיר בקעה לעניין שב שבלבולו בז' בוג'
זה לא אמרין פי תקופה וככמ' גם אמרין פי
תקעה, ואיך אין מטעם בקיעת רבים אלא משום
מצרכי דיתו שחי מיחסות דערפי' דהיא בסותם
ודערין שעדיפי' משתם דלא עריבן עין בסותה
דריך ז' עניין יעירין דר' כה' וזה צ' שכח
שלחוברים דלא אמרין פי תקופה לא ר' וברשות
מי אלטטה גם לאיבי' שלא געשה בסביבה
לטטה ואם גאנז שף' לאו הנטסה דלא
לא נימא פי תקופה ולא רק לרבע לא אך לא אמרין
דא' מצעינו מי שיפולג על רשי' וזה ולכון אף
שלחוברים דלא אמרין פ' בקיעת רבים לא
מיוחז לאיכ' הרכחה שלא נימא אף בקיעת במלוש
לכון אף שאין זה ראייה נדולה דאספר דמודו עכ'ע
אבי' מודה, מ"מ כיון שלרש' מיבור לומר כן
ולא מצינו חולקים עליון בויה מסתבר שוג' התוס'
וכל המפרש טבוריים כן משום דהיא מלטה דמטבר
ומורה זה גם מסכרא.

ונמזהה למה שבארתאי שם היה מיחסות תקופה
שנעשה שלא בידי אדם לא נימא פי תקופה לא
רק לרבע שולחכה כמותו אלא אף לאיבי' כה' שלא
עבדרא גם להחתיית דהיא לא עבדרא לשם דבר.

ועוד הא לשיטת הרמב"ם פ"ז משבת הל' לה'
באכשדיה בקעה שיש לה' ב' מיחסות וברביעית
אמרין פי תקופה והוא מותר לטלטל שעמ' לא הויה דה'י
והווק מורה' לתוכה פטור רורוק למבי' מטעם
שיש לו קורה עי'יש, ואך שבורות הוא מטעם
שהוא ר' רק משום היכר כמפורש גם ברמ'ם שם
ה'ש ה'ה' וא' הו' מ'ין פ' תקופה מ'ל ח'רתו'ין
טבורי שאינו רה' ונדכתbam' שורה'ם טבורי
שב' מיחסות איינו רה' גמור ר' שא' שהוא
כרמלית הא מותר מן חורחה ולא אסר' בקורס
שאי'ון היכר בקורס וכו' באפוי שיש די' פי תקופה אף
שי'ון היכר וכו' באפוי' לא קותה ר' ר' ז'י
שלא' היכר בז' הבתים דלא' דל' שורש' לא מהני
אך שהוא עמוד בחצץ. אך במופול' לאכשדיה ולא
או שהוא לעלה מעשרים או שהוא רח' מושר
מי'ת' תקופה אף בכל מהיחסות וחשופ' איינו ברור
שאי'ון היכר בקורס או שאינו במבי' אלא בחצץ
וכהה אכשדיה שגמי' איינו מבוי' וקורה לא מהני
אלן במבי' לא אסר' כיון שיש לו מיחסה דדין
מי'וחד להטוכה. ואולי וזה כוננת התוס' שם שכטבו
דסר'א משונה היא עי'ש, ולכון יורה מסתבר דרכ'
מרבען פסל' בזוכה לרשי' משם שדמיא למופול'
ולכן לא נראת הדמיון אלא שטוף' לאיר החצץ
ולא לאכשדיה ולא הויא סברא מושא'ו, וא'כ' פ' ש'

הא שיטת התוס' בעירובין דף צ' דפי' תקופה ר' בים
העלעומטאר שעשי' מש' תחתיו לבקעת רבים
תקעה.

פרי תמרים

פליה"מ לשיטת מג"א אע"כadam ערשיס משום איסור שבת מעיקרא וכי תיק שידליק מבוע"י ואינו חלי כל בדינה דס"י תרע"ב הניל.

ג) ועתה אחר אהרון אני בא בעניין שיעור שמן בער"ש אי בעי שיתן כי שידליק עד חצ"ש אחר צאה"כ הנה במחזח"ק ס"י תרע"ט צריך ליתן שמן כי שידליק חצ"ש אחר צאה"כ דמה שدولק קודם הוא רק הקשר מצוח וכור"מ מ"מ מצוח לא יצא במה שدولק קודם צאה"כ, וסימן המחזח"ק דלא כמ"ש החמשה דסני אם נתון שמן שתדרlik עד צאה"כ ואו יוצא ידי כלם ע"כ. ועי' בפמ"א סי' תרע"ב ס"ק א' דנותה בו דבער"ש יצא אפי' לא נתן שמן כדי שידליק חצ"ש אחר צאה"כ. והנה לפימש"כ לעיל לבאר לנו רק הקשר מצוח אלא זמין מתחיל מבוע"י ואי בכחה אין זוק לה כמ"ש המחבר ס"י תרע"ג וכך תינוקו חכם א"כ שפיר א"פ"ל כמ"ש החמד משה דל"ב שנית שמנשידליך חצ"ש אחר צאה"כ

ובאותו עניין בנדון תיקון עירוב מהיצות בברוקlein

בדברי' מן אמר' הגה"ץ צ"ל, שצד להחר העיר שמסוכב בחומרה הים והנهر משלש רוחות. ולא נשתייר אלא רוח רביעית וכותב להתייר בקשר העלעוועיטה"ר-ליינס המשך כמעט על פניו כל הרוח ההוא מדין פי תקרה יורד ווטומם. שכשש שהגשר הזה יורד ווטומם מהיצה לרשות שחתיו כך הוא יורד ווטומם. מהיצה לרשות שחתיו לו", ובכ' אג"מ (או"ח ס"י קל"ט) חולק ע"ז התייר מכח הניל, אלא אמרין פ"ת יורד ווטומם אלא לחיל "שלצרכו" נעשה התקרה, ואכתוב מה שנלע"ד בדקת דברי מן אמר' יורד צ"ל בעזה"ת.

א) בגם' טוכה י"ח סינך על גבי אכסדרה — לפי פירושי שם היינו שסינך באירוע של חצר, והחצר מוקפת אכסדרה וסמך הסינך על שפת קירוי האכסדרה — אכבי אמר' כשיירה אמרין פי תקרה יורד ווטומם — מכל צד — רבא אמר' פסולה לא אמרין פ"ת וכו'. למא אכבי ורבא בפלוגתא דרב ושמואל קמיפלגי דאתמר אכסדרה בכעה רב אמר' מותר לטלטל בכלו אמרין פ"ת יורד ווטומם — והוא רה"י — ושומואל אמר' אין מטלטלין בה אלא בdry אמות דלא אמרין פ"ת וכו'. ומני רבא אמר' לך. עד כאן לא אמר' רב החט אלא דמייצות לאכסדרה הוא דעכדי —

הונגה כדמות ראי' היה נראה להזכיר לדברינו דה חזין כshall يوم דחנוכה בשב"ק ומקדימיין להדרlik מבע"י ומברכין כל הג' ברכות ובברכת שהחיני ג"כ מברכין, ולכאורה ברכת להדרlik מברך על עשיית המצוה משום הכהן מצוחה עכ"פ אבל האיך יברך והגיגנו לנו'ן זהה הא עדין לא הגע זמנה וברכות שהחיני לא המצוה בלבד קאי כ"א או"ת דימי חנוכה דה הרואה ג"כ מברך שתים כմבואר ס"י תרע"ו סעיף ג' וא"כ האיך יצא בברכת שהחיני על יין דחנוכה ומה דמברכיהם הנשים בכל יו"ט בשעת הדלקת הנרות ברכת שהחיני והשאני כיון דע"י הדלקת הנרות קיבלו עליהם קדושת יו"ט ע"י תוס' מהול על הקנות עכ"ד.

עכ"פ בהא נתinan בודאי לדינה לכתילה צריכין ליתן שמן כשיעור שידליק חצ"ש אחר צאה"כ כמ"ש המכח"ש ובפרט לש"י טו"ז ס"י תרע"ג דחולק על תורה"ד וסיל דהיליא בקבלה שבת עי"ש, וכן כי המשנה ברורה בס"י תרע"ט ס"ק ב' אלא בדבשת הדחק שפיר יש מקום לומר לניל דל"ב שיעור שמן שידליק חצ"ש אחר צאה"כ.

שפירות מברכין שהחיני וכעין וזה ביאר הייעב"ץ בתשובותיו ס"י קיז' ווז"ל לפי שהחיני גורם לברכת הזמן ומשום דסמכא לי' אהדרlik הנור לא גרע בהכי ושפיר דמי כתה שהוא בא תחילת ובכו ניכר כבוד היום ושמחו עכ"ל. אבל כאן כשםדליך מבע"י אם נאמר דרך מכח הקשר מצוח א"כ עדין אין זמנו אלא ע"כ דמיעיקרא הטעתו תינוקו ושפיר הוה זמנו וכן אין מצחתי שהעיר חמץ חלק ח' מערצת חנוכה א"כ ט"ז ע"ש בסופו. אבל אחר העיון אין ראי' דברכת שהחיני נראה דלא קאי כי'

פרי תמרים

וילג' ו. ג'ו. ג'ו.

כט' 628-8 ע"א)

סימון עצט

לבעניין פי תקרה דעכדי לגוראי אי נחשב מהיצה לבrai →

(סוכה י"ט, עירובין צ"ה)

ובאותו עניין בנדון תיקון עירוב מהיצות בברוקlein

בדברי' מן אמר' הגה"ץ צ"ל, שצד להחר העיר שמסוכב בחומרה הים והנهر משלש רוחות. ולא נשתייר אלא רוח רביעית וכותב להתייר בקשר העלעוועיטה"ר-ליינס המשך כמעט על פניו כל הרוח ההוא מדין פי תקרה יורד ווטומם. שכשש שהגשר הזה יורד ווטומם מהיצה לרשות שחתיו כך הוא יורד ווטומם. מהיצה לרשות שחתיו לו", ובכ' אג"מ (או"ח ס"י קל"ט) חולק ע"ז התייר מכח הניל, אלא אמרין פ"ת יורד ווטומם אלא לחיל "שלצרכו" נעשה התקרה, ואכתוב מה שנלע"ד בדקת דברי מן אמר' יורד צ"ל בעזה"ת.

א) בגם' טוכה י"ח סינך על גבי אכסדרה — לפי פירושי שם היינו שסינך באירוע של חצר, והחצר מוקפת אכסדרה וסמך הסינך על שפת קירוי האכסדרה — אכבי אמר' כשיירה אמרין פי תקרה יורד ווטומם — מכל צד — רבא אמר' פסולה לא אמרין פ"ת וכו'. למא אכבי ורבא בפלוגתא דרב ושמואל קמיפלגי דאתמר אכסדרה בכעה רב אמר' מותר לטלטל בכלו אמרין פ"ת יורד ווטומם — והוא רה"י — ושומואל אמר' אין מטלטלין בה אלא בdry אמות דלא אמרין פ"ת וכו'. ומני רבא אמר' לך. עד כאן לא אמר' רב החט אלא דמייצות לאכסדרה הוא דעכדי —

הונגה כדמות ראי' היה נראה להזכיר לדברינו דה חזין כshall يوم דחנוכה בשב"ק ומקדימיין להדרlik מבע"י ומברכין כל הג' ברכות ובברכת שהחיני ג"כ מברכין, ולכאורה ברכת להדרlik מברך על עשיית המצוה משום הכהן מצוחה עכ"פ אבל האיך יברך והגיגנו לנו'ן זהה הא עדין לא הגע זמנה וברכות שהחיני לא המצוה בלבד קאי כ"א או"ת דימי חנוכה דה הרואה ג"כ מברך שתים כמבואר ס"י תרע"ו סעיף ג' וא"כ האיך יצא בברכת שהחיני על יין דחנוכה ומה דמברכיהם הנשים בכל יו"ט בשעת הדלקת הנרות ברכת שהחיני והשאני כיון דע"י הדלקת הנרות קיבלו עליהם קדושת יו"ט ע"י תוס' מהול על הקנות עכ"ד.

עכ"פ בהא נתinan בודאי לדינה לכתילה צריכין ליתן שמן כשיעור שידליק חצ"ש אחר צאה"כ כמ"ש המכח"ש ובפרט לש"י טו"ז ס"י תרע"ג דחולק על תורה"ד וסיל דהיליא בקבלה שבת עי"ש, וכן כי המשנה ברורה בס"י תרע"ט ס"ק ב' אלא בדבשת הדחק שפיר יש מקום לומר לניל דל"ב שיעור שמן שידליק חצ"ש אחר צאה"כ.

דמחיצות פ"ח חלל אסורה עבידי שהתקרא לצורך אסורה נעשה — אבל מ"מ ובעצם מש"כ לדריך להלכה דהוא פסול יאריתא, ברא"ש שם לחדר תירוץ דלאו להכי עבידי — שלא לשם סוכה געשה שהרי חוץ להללה של אסורה תירוץ מבואר להריא להיפוך וזה "הא אמר רבא דלא מהני כי תקרה כוון דמחיצות לגויי העשית ומחיצות לצורך חוץ ולא לצורך חוץ להן — ופייש"י פי תקרה נגבין ונלבן לא לבrai הינו מדרבן בעילמא" ולתהי הא' דלא תהי היכי ממשמע דבר דהוא לשם אסורה העשית להו מהיצה להלול זה אבל לא להיות מהיצה לאיר שאר צו"ב י"ש וככ"ז ואפשר ממשום ספק פסק לחומרה. וכי אגמירה רחמנא למשה לנגד אחיה במחיצה העשויה להלול שלא אגמרי' דבכי מחיצה מעלייתא היא הו סמכין עליה, אבל לא כשרה ע"י גוד אחיה צו"ב י"ש וככ"ז ואפשר ממשום ספק פסק לחומרה.

ב) וכחוב באג"מ, וא"כ פשט שהעלועוטער שלא נשעה להרה"ר אינה מהיצה להוציא לה, ע"כ לשון רש"י.

והנה לכורה ממשע מלשון רש"י מדאוריתא הוא ולא אמרין פ"ח בא' שלכלכה כמוו החט שהוא מהיצה לגבי האסורה ואינה מהיצה לגבי הסוכה. זה, אבל בעירובין צ"ה איתא ג"כ סוגיא זו, ושם פירוש"י לאו לסוכה עבידי, ולענ"ד אין הנדרן דומה לראי, דמה דעתך דרב מודה ולא אמרין פי תקרה סוכה. ע"ג שלא עמי מהיצות לשם כולי הא לא מקלין עכ"ל, ממשע דהוא אל לפנים ולא לחוץ הדינו Dokא לעיד ההיפוך של פנים אבל לצד הפנים ודאי דמתור פסול דרבנן.

וכ' בג"מ דפסוט שג רשי בעירובין אין כוונתו שלא רצוי חכמים להקל, אם המרכבת מתור רק לצד מזור וחכמים אבל לצד מזור ודאי דמתור גם להלאה מדאוריתא לא מקלין מפני תקרה שנאמר בהלכה גם לא נשעה להזה טומפה המורתית, והוא הצד הגויא של פיה מערבית. וכן פי תקרה המורתית אינו שאין חילוק במחרצות גמורא אם נשעה להזה או לא, רצין הדוא חדש להקל אין מחרץ לצד מזור כל הדוא לו צד בראי אבל לצד מזור ודאי דמתור גם להלאה מפני אלא מה שנאמר בהלכה דהוא Dokא כשנעשה להזה דלא מסתבר לומר שיפלו דיבר המרכבת דהוא לו צד הגויא, והוא ברור. וא"כ לא נ"מ הלכה זו לא לנין סוכה רש"י אהדי. ולפי דבריו י"ה הפ"י בדברי רשי בעירובין דלא מקלין עכ"ל ע"ג אסורה שרבב יותר מ' אמות דלא יכול לצרף פי תקרה הדצד למחיצת תקרה, ובדברי רשי' ממשע דלא מקלין בדין מהיצה לשמה. ובלאה קשה להעת סוכה, זונוגיאן דסicker ע"ג מיריע' שאסורה רחוב מוד' אמות דהא בדברי רשי' דפסול מדאוריתא, וע"כ ממשע דפליגי אהדי').

יש מ' לעניין שבת שאין להחיר רשות שאצלו שיש לו ג' מחיצות ומהיצות מגוונות יישר ובלא מחיצת הבית, דפ"ח של צד האחורי מהיצה לסוכה כנ"ל. וגם

א) ובלאה פירוש"י בעירובין שונה מבחבי, בציור דסicker ע"ג אסורה לש"י מהר"ך עד התקרא, והתקרא מעשרות דזהו שיעור פריצה למחיצת שבת, ובאופן יובואר בעזיה לקמן. ואם יש לישב דבריו רשי' ולא לפלו אהדי בטעם רמולא, נ"ד דלא שיין לצרף פ"ת הצדדים.

ולומר להשווות דבריו רשי' בסוכה לדבריו בעירובין. כד נ"דיק בדברי רשי' סוכה ובנדון דידן בהעלועוטער דמחיצת הים נמשcin תחת הגשר שיפור יcolsם שכ' יאלו מהיצה מעלייתא הו סמכין עליה" ומשע מזה הוי סוכה. בדין להחיר הרשות עם הפ"י תקרה של צד האחורי שהוא לו לצד גויי. וזה שכתב מרן לפסל אלא סמכין ומכתין לי', והוא ממשע מזהו טעם פ"ח להחיר רשות שאינן פטלן בדין מהיצה לשמה במחיצת גמורה יש חסרון. אלא דמקלין כי' ומכתין לי'.

הנה מבואר בעירובין ט"ו. מחלוקת עבידי ורבא בלחיה העומד מאילו, והיכא דלא ספט' ליל', וגם רבא מודה סמכין והו מהיצה. ויהי' א"כ הפ"י בהמשן דבריו "אבל לאכשרה עלי' מאתמול כי' לא פלייגי היכא דסמcin עלי' מתמול, וא"ע' גוד אחית לא" פ"י לאכשרה גו'יא העומד מאילו. כגון הכא צד החיצון דמחיצת אמר הרוי לחוי דהא סמכין וכור' ובא אמר לא הרוי לחוי כיון דמעיקרא לא אודעת' הגרו'א. ולסתוק עלי', לא. והטעם כמ"ש רשי' בעירובין דכווי' הא לא מקלין כנ"ל. ומ"ש עבידי לא הרוי לחוי. ואיתא שם. קס'יד כי היכי דפליגי בליחי נמי במחיצת, ומ"ש רשי' דכי' אגמרי' רחמנא וכו' רצונו בזה דלא תקשה הא כל דין גו'א בעמוד מאילו דבמחיצת כ"ע ל'פ' דהוי מהיצה.

והנראה דזה טעם הפסול דלא אמרין פ"ח לבrai, דיכן דמחיצת נשעה לשם פנים מ' צד חוץ. זהות כי' דכי' אגמרי' רחמנא למשה לנו'א במחיצת העשי' להלול שלא החיצון מעיקרא לאו אודעת' דהכי עבידי הרוי מהיצה העומד מאילו, והגם דמחיצת אגמרי' ולא להוציא לה' פ"י ההלכה נאמרה רק לצד פנים מ' צד חוץ צrisk לסמוק עלי' העומדת הי' מהיצה במחיצת גור אחית דאיין ניכר כלל המחייב, חמיר טפי ופערן מ' חוץ גמורא, ובמחיצת גמורה שיפור דמי אבל מחיצת הלכתא לא מקלין בעומד מאילו. וזה כוונת רשי' בעירובין כי' "ע"ג שלא עמי מהיצות לשם כולי הא' לסתוק עלי', ויהי' א"כ הפ"י דבריו רשי' בסוכה כמו דבריו בעירובין. ולפייז לא יהי' דין בראי רק פסל דרבנן כמו دمشע מרש"י עירובין. ועוד דהא כל

מקלין" וברך זה יש לפרש גם דבריו רשי' בסוכה ומודוק היטב לשונו שכ' ואילו מהיצה לשמה לכורה אינו אלא מדרבן.

פרוי תמרים

לא

פרוי תמרים

אך מודע זצ"ל "כשם שהגשר זהה יורד וסתום מחיצה לרשota החתמי כך הוא SOSOTUM מחיצה לרשota שחוצה לו" לא כוון על הפ"ת תקרה שאצל הרשות החוץ אלא על הפ"ת של צד האחר כנ"ל, וזה ברור.

ברם באג"מ נוארה מדבריו שם שהבini, שדין זה נוגע לכל תקרה אכסדרה שתמיר רק לחתמי ולא לחוצה לו גם לאותו צד שהוא לגויי דהינו שפה מושאי מותיר רק עד פ"ת המערבית וכן פי מערבית עד מזרחה, ואין הסברא נזון בכך מאין מבעיא לפ"מ ש' בהג"ה א', לפרש דפסול צד בראי מושם דהוי עמוד מאילין, דלא שיך באופן זה אלא אפליו אם הטעם כמו שכבת דפ"ת חידוש הוא וכי ומסיים שהוא מוכrho גם מסברא.

דוקא שלא להוציא יותר מהחידוש דהינו לומר גם לצד האחר יהי מחיצה אבן הפנים, אחר שנגלה למשה בסינוי דהוי מחיצה לא שיך צד החלק באוטו צד עולומר דלמוקם זה עד פיה, הוי מחיצה וללהא מכאן באוטו צד עצמו לא מחיצה, דכסטראי הוא לומר כן. (וכסבירו זו איתא בתוס' ב"ק דף ע"ב ד"ה אין לוכר יועיש בריש דבריהם) והגם שהדבר נוארה פשוט מצאי זהה ראי' בעזה דהנה איתא בעירובין מחלוקת בין קורת מבוי אי קורה משום הכליא, ליתוי לאחולפי ברה"ר, או משום מחיצה דהינו מדין פ"ת תקרה יורד וסתום (רש"י ה' ע"א ד"ה ומאנ' ויער' תורה פ"ו ד"ה קורה) ולכורה קשה לפי דבריו לкорה משום מחיצה האין קורת מבוי שעומד בפתחו של מבוי, מותיר לפנים המבוי צד בראי לקורה. ואצל כוון דהעמידו להדייא לשם קורה להתר הטענו כל המבוי כמ"ז לאוון וכו', וח"י דמיידי בגוזטרא משופע, א"ג דלית כי רוחב תפח, א"ג בגון טפחים ומלאו יעיש דאמرينן וואין כאלו נקב הגוזטרא מכל צדיי הנקב ונעשה מהחיצה נוכה י', ואם אין בה דע"ר אמות לא שר' למלאות' והקשׂו בתוס' גם כי אין דע"ר אמות לישתורי למלאות דנימא פ"ת יורד וסתום מכל צדיי הגוזטרא והי רה"י טפחים נטה רואין וכו', וח"י דמיידי בגוזטרא משופע, א"ג דלית כי רוחב תפח, א"ג בגון טפחים מלה פגימות וכו' דלא שיך בהו פ"ת יורד וכו' ולפי דברי האג'ם שהגוזטרא מושם מהרשותו לאוון בה פ"ת בכל אופן, כוון דגוזטרא נעשה לצורך דירין שלמעלה ולא לסכך לחתמי כלל.

והנה בסוגיא דליך העומד מאיליו (עירובין ט"ז א') כי הרא"ש ז"ל, אבל העומדת מאילוי יראה דלא הוי קורה דק"ל דקורה משום היכר וטעמא ז' (דמכשור בלחי העומד מאילוי) משום מחיצה. וכ"כ הרשב"א בעובוה"ק ומובא בפ"ז הל' ב', רוז"ל וראה לי שהקורה העומדת מאילוי כאותו שנותני קורה מפ' יכול להזק את הכללים אינה קורה שהקורה משום היכר הוא ואין כאן היכר, ע"ה הרי דיקנו בלשונם הרשב"א והרא"ש לפיסל קורה העומדת מאילוי רק למ"ק משום היכרא אבל למ"ד משום מחיצה גם קורה העומדת מאילוי הוי קורה ומכל המבוי כמו בלחי. ולפי דברי האג'ם יש לפיסל גם למ"ד משום מחיצה שיכל להתר רוק לחתם הקורה שהוא טפח^(ב).

של רשי' דכי אין בו ארבעה נמי הי' אומר פ"ת וכו' מורה אהם הוי שאר הרוחות מוקפתת מחיצה עכ'ל. פ"י כוון דיש שם רשות רחבה, שמוקף ג' מחיצות וא"צ אלא להתר קרייזה שרוחה ריבעת לרהייר סגי תקרה פחות מ"ר, וכ' בג"מ דדיק התוס' להתר כל הרשות בתקירה, אירוי באם עשה להתר בהצר כוון הקורה למבוי שנעשה כל המבוי, אבל בחורבה דעתקין כי' דלא שיך שנעשה להתר (דאין קורה מתרת בחורבה) לא שיך שיתרי הקורה לפנים החורבה כוון דהוא לבrai. והוא לפי שיטו דאין פ"ת מתרת אלא לחתם התקירה, והנה ברש"ב'א שם מביא דברי התוס' וז"ל הקושׂ לעלי' בוט' דמתוך פרושו האלבערשטים שליט"א מאנטווערטן. כתוב ג"כ להצדיק דברי מון אמר' זצ"ל שכתחתי, והביא להו עוד ראי' והיא חזקה, איתא בגמ' עירובין דף פ"ו וצ"ה א"ר ז' אורבעה מתרת בחורבה. ופרש"י חורבה שמחיצות' נפולות ונשאר בה קורה עג' ית' דרא גם לש' התוס' מבוי מתרת הקורה פחותה מארבעה למ"ד קורה משום הכליא וא"צ לדין פ"ת כלל, וגם למ"ד משום מחיצה מותר בקורה פחותה מארבעה כמו ש' התוס' בעצמו שם, ואין זה לפי רשי' כלות.

(ב) וחלميد ותיק א' לאאמ' מון גאנציג ה"ה הרב המפליג נש"ק מוהר"ר ישראלי אלבערטטסם שליט"א מאנטווערטן. כתוב ג"כ להצדיק דברי מון אמר' זצ"ל שכתחתי, והביא להו עוד ראי' והיא חזקה, איתא בגמ' עירובין דף פ"ו וצ"ה א"ר ז' אורבעה מתרת בחורבה. ופרש"י חורבה שמחיצות' נפולות ונשאר בה קורה עג' ית' שרחב ד' טפחים מותר לטלטל תחת הקורה דאמرين פ"ת מ"ד זדרין, וכ' רשי' ה' דציריך שיהא הקורה רוחב ארבעה דציריך שיהא מחיצה דפ"ת נעשה לרשות רחבה אל' דמחיצה העשו'י לפחות ארבעה אינה מחיצה, וכ' שם בתוס' ז"ל משמע מותן פ"י

פרי תמרים

על גביהם, והוא ממש כמו נדון הבלתיויטער, ואעפ"כ אמרין ב' פ"ת יורד ושם לרשותו שתחתייהם.

אלָא שכגון מ' נכנס בדוחקים ליישב חידשו וכ' לחדר עוד ולחלק, דש' גנשרים ועלי' דיש להם ב' מהיחסות גמור זה כבגד זה ואוז הרו כנעה התקרה בשבי' בין המיחסות שתחתיו והכריחו לחדר בן מושם דקשה לו לש' רשי' דאמ' פ' תקרה מארבע רוחות (cmbואר בסוכה וערובין בסוגיא הנ'ל) מהה ליה לדי' לומר דין גנשרים שיש לו ב' מהיחסות, הייל לומר רבווא טפי אף דליך מהח' כל גנון דהגשרים הן ע"ג ד' עמודים אמרין פ' יורד וטומט. ולפי סברתו ה' נתישב לו שפיר שבצעם כיו' שלא נעשה העלי' והגשרים לצורך תחתיהם אין לא בהם פ"ח כלל ורק מצד שני המיחסות שbezידין שנעשה שם כנעה התקרה לחתיהם שבין המיחסות.

והוא תמהו טובא דהא עדין יקשה גם לדבריו למה לא נקט ר' יודא באכסדרה בלי' מהיחסות שנן נעשים לצורך תחתוי, כמו שבאמת אמר רב בזה ר' והוי רבותא יתרא אף דליך ב' מהיחסות דוריתא כלל'.

ובעצם הסברא גופא תמהו, دقיון דכל הטעם לדבריו דלא אמרין פ' ת' ב' נעשה לצרכו, משום דפ' ת' חידושו הוא ואין לך בו אלא חידשו דהוא דוקא שנעעה להלו, א"כ מי גלה רוזה וזה דכן נאמר למשה בסני' דברם יש לו ב' מהיחסות כנעה התקרה לצורך תחתוי ואמרין ב' פ' ת'.

ולגורה קושי'ו למה לא נקט ר' בליך ב' מהיחסות דוריתא, יש לי' בפשיטתו במש' ב' רשי' דף צ' ע"ב במחולקת רב ושמואל דפלי' באכסדרה בכ' ולא בסתם אכסדרה ברה'ר, זיל רשי': הבקעה הכרמלית וכו' והאי דנקט בקעה מש' דבריך סתם אכסדראות סמכות להקיף בית או חצר ואיכא מחייב את או ש' ומודה שמואל החטם דמטלטין וכו' עכ'ל. ר' לדוצה לינקט דינט באכסדרה מהחייב, ורק בקעה מצוי' כן. א"כ ייל בפשיות דרי' רוצה להשמענו דינו ברה'ר גמורה דאפי'ו ברה'ר אמרין פ' ת', ואין דרך אכסדרה ע"ג יתירות באמצעות ר' רשי' וכו' וויתישב בזה גם חמיהו למה לא נקט ר' דינו גנשרים ע"ג עמו' (וכן קsha על רב ושמואל) דלא ימצא כזה, לא ברה'ר ולא הכרמלית דגשרים שע'לולות ולירד מעל גביו ועכ' איכא ב' מהיחסות.

ד) והנה כל האמור הוא לפי מה שפירוש'י במס' סוכה סיכ' על גבי אכסדרה הינו שפיק'ן בצד האכסדרה, באורה של החצר כנ'ל. ומה דאמר בגמ' דתתקרה ל'

ג) ואס כוונתו לומר דרי' יודא גופי' רוצה להשמענו, אבל נעשה להלו צרך ש' ב' מהיחסות ואוז הרו כנעה לצרכו. זה א"א לומר, דמעולם לא אמר ר' דגשרים הוא וו' כיש' לו ב' מהיחסות, רק שרשי' פ' כן במתני' על דברי ר' וכו' כן לפרש סוג' הגמ' ההו'א דגשרים ועלי' מותרות ממש ב' מהיחסות דוריתא יעוי'ש.

פרי תמרים

להכי עבידי, הינו שלא עבידי לאoir שוחזה לאכסדרה. ולפי זה יצא הדין דלעולם לא אמרין פ' ת' אלא גבואי ולא לבראי. אבל לדברי רשי' בעירובין וכן לש' התוס' לפ' מ' שפי' מהרש'ל דבריהם, פירושו שונא. ולפי פ' זה ליתא להאי חילוקא בין גבואי לבראי, אלא דעתך שיה אכסדרה עבידי לשם צורך סוכה, ולשתה זו מוכחה לו מ' דוקא לעניין סוכה פסול بلا עבידי לצורך סוכה, אבל לעניין שבת לא צריך שיהא לשם שבת כל'ז), ואפשר דעתך עכ' פ' שיהא נעשה לשם אכסדרה.

דהנה לפ' רשי' בעירובין וכן לש' התוס' כנ'ל, סיכ' ע'ג אכסדרה, הינו ממש על גב האכסדרה, שפיק'ת גבו וסיכ' סכך במקומו¹. וכבר הקשו מהרש'א ומפר'ם דא'כ מא'כ קאמר רבא דלאו להבי עבידי, הא סוכה עומדת בפנים האכסדרה². נתישב לו שפיר שבצעם כיו' שלא נעשה העלי' והגשרים לצורך תחתיהם אין לא בהם פ'ח כלל ורק מצד שני המיחסות שbezידין שנעשה שם כנעה התקרה הפי' שלא נעשה לשם צורך סוכה, שמתחלת בנינו של האכסדרה לא כוון לשם סוכה הגם וויה נעשה לשם צורך חלל זה פסול, דיל'א פ' ת' לסוכה אלא בנעשה בתחללה לשם סוכה. והמהרש'א בעצמו כי ליישב כן לפ' מהרש'ל אלא ש' שהוא דוחק כיו' דאייר האכסדרה הוא אויר הסוכה יעוי'ש, אונס מבואר בכמה אחרוניים יעוי' שפ'א) דכן משמע להדי' הטעם בדברי רשי' בעירובין שפי' לאו לsocה עבידי, לשם סוכה".

ובכן מג'א סי' תר"ל ס'ק י'ב מביא דברי שניים להלכה, ז'ל, ולפי מ' ש' בחכמה שלמה פסולה כיו' שלא נעשה התקרה אלא לצורך האכסדרה ולא לצורך הסוכה, אבל מהרש'א חולק עלי' וכו' כ' הב'ח (ש' לפרש דברי התוס' כ' פ' מהרש'א) לדוקא בשיעשה הסוכה סמוך לאכסדרה או פסולה והתקרה לגבואי עבידי ולא לבראי, עכ'ל וממשם דלהרש'ל חמור יותר וכבודין סיכ' ע'ג אכסדרה חמור הוא, ולמהרש'א אין פסול רק אם סיכ' חוץ לאכסדרה ולמהרש'ל גם אם סיכ' בפנים האכסדרה פסול. אבל נראה פשוט דיש גם קולא לש' מהרש'ל במקומות אחד, והוא באכסדרה רעשה בהדרא לצורך סוכה, دقיון דעשה לצורך סוכה לגבואי או מהני' ג'ב' לבראי. ולפירושו אינו מבואר כלל חילוק בין צד גבואי לבראי.

ד) ומוכרה לומר דעתם הפסול באם לא נעשה לצורך הסוכה הוא ממש דלא הוי מחיצה לשמה וכולי' הא לא מקילין כמ' ש' רשי' וכו'. ודין מחיצה לשמה חמור בסוכה משבת' וא' לפרש הטעם דלא נאמר הלל'ם בדין פ'ת אלא במעשה לצרכו דא'כ מ' ש' סוכה משבת' ומזכיר היטיב לפ'יז' מה דשינה רשי' בפירושו בעירובין גם בטעם דפסול, מבפירושו בסוכה.

ה) יעוי' רשי' יירובין צ'ג ע'ב ד'ה לדידי וכו' זיל' דסתם אכסדרה החובין קרוות למעליה מעמוד לעמוד שעליין וויהן את התקרה והנק' קורות יש להן פה וכו' ע'כ, רוצה בז'ה ליישב כיו' דפיק'ת גבו וליכא חקירה א'כ האיך שיק' כאן מחייב פ'ת, לה' פ' תחובין קורות וכו' ומי' הקורה עושה מהחייב והוא ראי' לפ' מהרש'ל ומיר' שפיק'ת גבו,

ולפי' מהרש'א שהעמים גם ברשי' שפיק'ן בצד אכסדרה, א'ץ לכ'ז.

(1) וכן חקקה בכ'ח סי' תר'ל לש' הרמ'ב'ם וכו' פ' המחבר, יעוי'ש חירוצו. ולפי דבריו ליתא כלל להלכה זו (גם לעניין סוכה) להילך בין גבואי לבראי.

טשיין אשר אנשיל וויס
ברוקלין, ניו יורק י'צוי

סימן תק

הערה בטדור או"ח סי' תרע"א

ז"ל הטור: וכשהם הקטן כתוב שם מינחה בלבד עצמה יניחנה מחציו של כוורת לעזר שמאלו. וכ"ה בש"ע ס"ז. וסוגיא דעלמא הוא דאיירין הכא במניח את חמונובה בתוך חלל הפתחה, וכן משמע גם במשנה ברורה סקל"ז שלמד כן, ולפענ"ר נראה לפרש בענין אחר כאשר יבואר בויה בעזהשיות.

הנה ידוע פירושי לפ' וירא (י"ט ט). שם י"א ש"דלה" היו הטובות לנועל ולפתחו, ו'פתחה' היו החלל שבו נכנסין ויזצאין, ולפי"ז פשוט דמש"כ הסמ"ק טהמ' ולי"ז מתישב שפיר לשנא דגמ' הבי, עד כאן לא אמר רב אלא זו מחלוקת לאכסדרה עבידי וסגי בויה לענין שבת אבל הכא דלא להבי עבידי פ"ז עבידי לשם סוכה בהדי' ווילשנא דגמ' עירובין, לאו לsocca עבידי ולא מהני כי' ואפשר דא"כ לפ' מהרש"ל נמי לא אמרין פ"ח לבראי גם לענין שבת.

ודא שיהי לפ' מהרש"ל מוכחה לחלק בין סוכה לשבת כמ"ש. ولو הייבנה לדברי אמנים לא מסתכר לרומר מסכרא דופשי' והצד בראי הוי עומד מאליו כיון דאמ' מיבור כל גמ', ומסכרא כיון דעבידי לזרוך אכסדרה א"כ אין זה מחלוקת עמו.

ושיש לי להזכיר ראי' לדברי פח"ז מסוגיא ערוכה מוקהה וחצוי אינו מקורה, ובאל עשותה לשמה כדריא והוא במש' עירובין צ"ג. בית שחצוי מוקהה וחצוי אינו מקורה, ובנים כאן (חתה הקורי) מותר לזרוע כאן (חווץ לקורי מיד ואין צורך להרחיק, דפ"ח יorder וסתום וחוויה מחיצה מבטלת בינויהם. רשות') וקשה בויה אין חחיזה להחיזי אינו מקורה לזרוע כב"ה א"ה לא אמרין פ"ת לחזיר למלול התקורתה. ואין לזרום לענין כלאים סגי שהיא מחיצה מכילה מאידך אחד. הגם דלא מייקרי מחיצה לצד השני, דהא איתא ברף הקורתה, בשדה גורלה שנגרר לחציר תונגה ולהגדולה ונשרו גוףיו והקתה נפרץ במילואה להגדולה, ותקני שפ' גאנזים בגודלה אסור לזרוע את הקטנה וכיו' גאנזים בקטנה מותר לזרוע את הגדולה (בלתיחה דלגי' גודלה פיתחה וכל פתח מחיצה והא וכו'). הרי לך' שאלתן לא היו מחיצה אסורה. א"כ קsha האיך פ"ח שהחוב מחיצה ורק לגונאי חחת הקורי מתר לזרוע לבראי וראיתי בס' פח"ז הניל' שמתוחוכ בארכיות עם הגאון בעל פח"ז ויעיר קוישטו מה' בפנים דא"כ ליל' לרבא לחרץ ע"כ לא אמר רב החותם וכיו' קוישטו מה' שכח צרך שהיא עבידי להבי (ובאמת לפ' מהרש"א יש לישב הלשון, דרישתא קאמ' דהא רב מיר' ברשות האכסדרה שהוא לגונאי. אבל לפ' מהרש"ל אל"א לישב כן) והש' בעל פח"ז מшиб לו בדרכו, ומכיא כמה ראיות לדבורי. ויעיר יסודו שעלי' בנה הרא שא' לחודש כל הלכה מעצמו הגם שלכלאורה הוא בגמ'. מאחר שהפוסקים השמשו ב' הביאו להלכה לענין שבת. וכדי להעתיק דבריו בויה הענין כלשהו 'וילגונ' העניין ב' גליתי דעתיה להודיע' שלפענ'ד אי אפשר לחרש להלכה כלל חדש מה שאינו מוכahn ברובו הפוסקים עכ"ד'.

והנה יש להבין לפ' זה מה דאמר בಗמ', ע"כ לא אמר רב החותם (דמותו לטלטול בחוך האכסדרה) אלא דמחיצות לאכסדרה הוא דעבידי וכו', הא גם רבא מ"ט דלאכסדרה עבידי וא"ה אינו מועל לsocca כיון שלא עשה לשם סוכה כנ"ל וא' לענין שבת נמי הא לא עשה ההקטרה לשם מחיצות שבת. וצריך לומר על כה דזוקא לענין דפנות סוכה צרך שייא נעשה לצורך סוכה בהדי' א' אבל לענין מחיצות שבת גם לא עשה ההקטרה לשם שבת אמרין פ"ח, אלא דא"כ עידי' קשה לישן דגם' דחולל בפשיטות עד כאן לא אמר רב החותם אלא לענין שבת דלא צרך שייא עבידי לשמה. ומדובר לאכסדרה עבידי ממש מעם למחיצות שבת צרך שייא עבידי לשמה.

והנראה משום הabi' לומר דהוגם דלא צרך שהיא עבידי לשם שבת בהדי' צרכ' שהיה עומד מאליו וסגי בויה לענין שבת אבל לענין שבת דלענין סוכה צרך שהיא עשה להדי' לשם אכסדרה סוכה ולא די' בנסיבות לשם אכסדרה סתם, אבל לענין שבת סגי' בנסיבות לשם אכסדרה סוכת פירש' לשנא דגמ' הבי, עד כאן לא אמר רב החותם דמש"כ הסמ"ק מחלוקת לאכסדרה עבידי וסגי בויה לענין שבת אבל הכא דלא להבי עבידי פ"ז עבידי לשם סוכה בהדי' ווילשנא דגמ' עירובין, לאו לsocca עבידי ולא מהני כי' ואפשר דא"כ לפ' מהרש"ל נמי לא אמרין פ"ח לבראי גם לענין שבת.

דצרך שהיא עבידי לאכסדרה והצד בראי לא מיקרי עבידי להבי (והו עומד מאליו) אמנים לא מסתכר לרומר מסכרא דופשי' והצד בראי הוי עומד מאליו כיון דאמ' מיבור כל גמ', ומסכרא כיון דעבידי לזרוך אכסדרה א"כ אין זה מחלוקת עמו מאליו והו מחלוקת בין לגונאי ובין לבראי.

(ז) וכבר כתוב כוה בס' פטחא ווטא על הל' סוכה סי' חורל ס'ק ט"ז גם לפישוט בסוכה. דלא נאמר הדין דפ"ת לגונאי ולא לבראי רק לענין דפנות סוכה אבל למחלוקת ש' שזכה' פ' מחיצה גמורה הוא. וכן לדעת הר"ן לא שirk גוד אוחיה בסוכה מכל' ד' זדרין. וכלאים אמרין מונת יצחק ח"ז סי' כ"ד שהעריך והראה מקום לדבורי הפח"ז, להזדקק בויה דבורי ט' אמר' ז'יל. ושבטי' פטח' שעירם דין בויה עם הפח"ז חלק עלי', ולפי' מש' לעיל אלו לכ"ז דבלאה' אין הנדרון דומה לשם כנ"ל).

ראיתי בס' פטח' הניל' שמתוחוכ בארכיות עם הגאון בעל פח"ז ויעיר קוישטו מה' בפנים דא"כ ליל' לרבא לחרץ ע"כ לא אמר רב החותם וכיו' קוישטו מה' שכח צרך שהיא עבידי להבי (ובאמת לפ' מהרש"א יש לישב הלשון, דרישתא קאמ' דהא רב מיר' ברשות האכסדרה שהוא לגונאי. אבל לפ' מהרש"ל אל"א לישב כן) והש' בעל פח"ז מшиб לו בדרכו, ומכיא כמה ראיות לדבורי. ויעיר יסודו שעלי' בנה הרא שא' לחודש כל הלכה מעצמו הגם שלכלאורה הוא בגמ'. מאחר שהפוסקים השמשו ב' הביאו להלכה לענין שבת. וכדי להעתיק דבריו בויה הענין כלשהו 'וילגונ' העניין ב' גליתי דעתיה להודיע' שלפענ'ד אי אפשר לחרש להלכה כלל חדש מה שאינו מוכahn ברובו הפוסקים עכ"ד'.

מסכבר ומחיצת כלאים דומה למחיצת שבת וסגי' שהיא עשה לצורך המקומות ההוא. אבל לפ' מהרש"א, ופרטש"י בסוכה. קsha מסוגיא ערוכה (ליפ"ם ש' לעיל דהטעם ולא אמרין פ' תקרה יorder וסתום לבראי מושם דטומן מאלי' הואה אפשר דיש לישב, ואפשר לענין כלאים כשר בעומד מאלי', דזוקא לענין סוכה ושבת לא מקלין כל' הא, אבל לענין כלאים אפשר דמקילין. ודוחק הוא) ולפי' דבורי פטחא וזטא ש' דזוקא לsocca פסול בעד' בראי, אבל לשבת וכלאים לא, לא קsha כלום. והו מזה ראי' גודלה לדבורי.

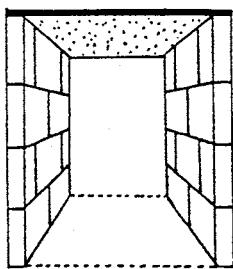
תפארת

לג

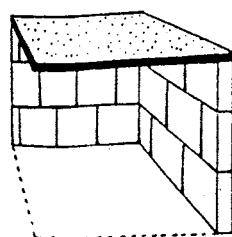
ומולי י"ל
בעומדים
ב צין למד
ת שלימות
בלין כס
ג ולכישית
ה) גדי כל
שכפלמץין
ק' לחמי
ס תליגן
ב' כרתקין
נגי קוכ
ק' (טס ז'

ז' מטוס
ס רחגייס
כ' לירוף פי
ג' נלמ' לירוף
ה' ק' זיכ
ו' כ' צעינ
ע' ג' צ'ק
ז' ס'ק ב' צין
א' ס'ק, ולכנ
וקלה יורד

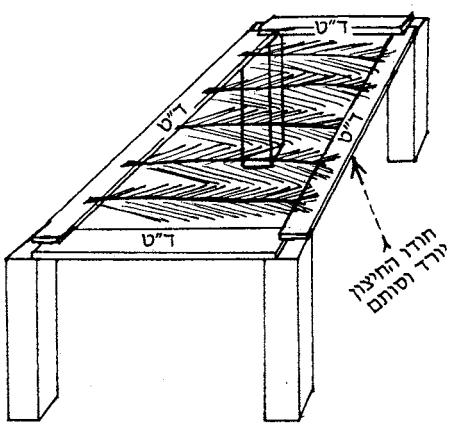
ציור ב

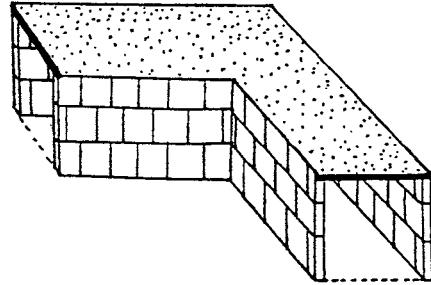
ציור א

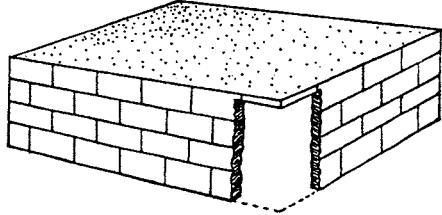
ציור ד

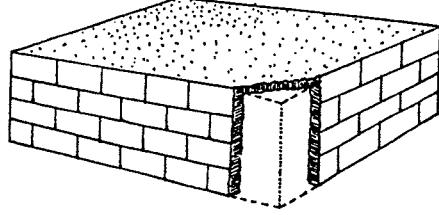
ציור ג

ציור ו

ציור ה

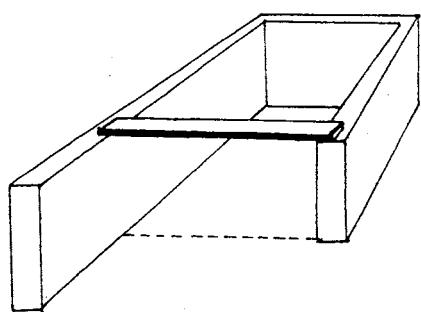

25

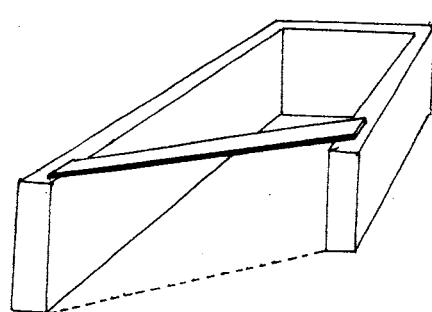
מב תפארת יעקב

פרק כהו: בכמה רוחות אמרין כי תקרה יורדת וסומה

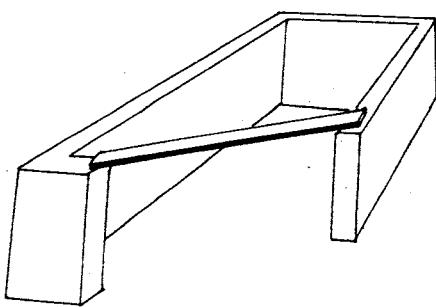
ציור ח

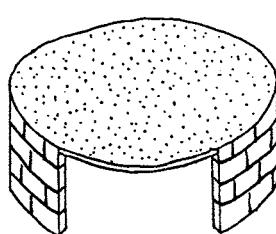
ציור ז

ציפור ט

ציפור י

ציפור יא

ציפור יב

